

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A TANÁCS (KKBP) 2021/698 HATÁROZATA

(2021. április 30.)

az uniós űrprogram keretében kiépített, üzemeltetett és használt, az Unió biztonságát esetleg befolyásoló rendszerek és szolgáltatások biztonságáról és a 2014/496/KKBP határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikkére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) Különösen stratégiai dimenziójára, regionális és globális lefedettségére, valamint többfunkciós jellegére tekintettel az európai globális navigációs műholdrendszer (a továbbiakban: GNSS) érzékeny infrastruktúrát képez, amelynek kiépítése és használata befolyásolhatja az Unió és tagállamai biztonságát.
- (2) Amennyiben a nemzetközi helyzet uniós művelti fellépést tesz szükségessé és amennyiben a GNSS működése befolyásolhatja az Unió vagy tagállamai biztonságát, továbbá abban az esetben, ha a GNSS működését fenyegetés éri, a Tanácsnak döntenie kell a szükséges intézkedések megtételéről.
- (3) Ezért a Tanács elfogadta a 2014/496/KKBP határozatot ⁽¹⁾.
- (4) Az (EU) 2021/696 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ létrehozza az uniós űrprogramot (a továbbiakban: a program), valamint az Európai Unió Űrprogramügynökségét (a továbbiakban: az Ügynökség). A rendelet 3. cikke kimondja, hogy a program öt komponensből áll: egy globális navigációs műholdrendszerből (Galileo); egy regionális műholdas navigációs rendszerből (EGNOS); egy Föld-megfigyelési programból (Kopernikusz); egy, az űridőjárási jelenségek és a Földet megközelítő objektumok megfigyelési paramétereivel kiegészített űrmegfigyelési és objektum-nyomonkövetési rendszerből („világűr-megfigyelés”), valamint egy műholdas kommunikációs szolgáltatásból (GOVSATCOM).
- (5) A világűrhez kapcsolódó technológia, adatok és szolgáltatások nélkülözhetetlen elemeivé váltak az európaiak mindennapjainak, és alapvető szerepet játszanak az Unió és tagállamai számos stratégiai érdekének védelmében. Ezen felül, az űrrel kapcsolatos rendszerek és szolgáltatások maguk is potenciális fenyegetési célpontok.
- (6) Számos, az Unió és tagállamai biztonsága és alapvető érdekei ellen irányuló potenciális fenyegetés adódhat a programot alkotó valamennyi komponens kiépítéséből, üzemeltetéséből és használatából. Helyénvaló ezért kiterjeszteni a 2014/496/KKBP határozat hatályát az említett komponensek keretében létrehozott rendszerekre és szolgáltatásokra, amelyeket az (EU) 20.../... rendelet 107. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében létrehozott

⁽¹⁾ A Tanács 2014/496/KKBP határozata (2014. július 22.) az európai globális navigációs műholdrendszer kiépítésének, üzemeltetésének és használatának egyes, az Európai Unió biztonságát befolyásoló vonatkozásairól és a 2004/552/KKBP együttes fellépés hatályon kívül helyezéséről (HL L 219., 2014.7.25., 53. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete (2021. április 28.) az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (lásd e Hivatalos Lap 69. oldalát)

bizottság biztonsági formációja biztonsági szempontból érzékenyként határozott meg, figyelembe véve a program komponensei közötti különbségeket, különösen a program szempontjából releváns érzékelők, rendszerek vagy más kapacitások feletti tagállami fennhatóság és ellenőrzés tekintetében.

- (7) Sor került a 2014/496/KKBP tanácsi határozat végrehajtása során az elmúlt években szerzett tapasztalatok tanulságainak levonására. A 2014/496/KKBP határozatban előírányzott operatív eljárást ezért ennek megfelelően ki kell igazítani.
- (8) Az arra vonatkozó információkat és szakértelmet, hogy egy adott, ürrel kapcsolatos rendszert vagy szolgáltatást érintő esemény fenyegetést jelent-e az Unióra, a tagállamokra vagy az ürrel kapcsolatos rendszerekre és szolgáltatásokra nézve, az Ügynökségnek vagy – adott esetben – az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikke (4) bekezdése alapján valamely, a program komponensei keretében létrehozott rendszer vagy nyújtott szolgáltatás biztonságának nyomon követésére kijelölt releváns struktúrának (a továbbiakban: a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúra), a tagállamoknak vagy az Európai Bizottságnak kell biztosítaniuk a Tanács és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképvisele (a továbbiakban: a főképvisele) részére. Ezenfelül harmadik államok is nyújthatnak ilyen jellegű tájékoztatást.
- (9) Annak érdekében, hogy reagálni lehessen az Uniót, a tagállamokat vagy a program keretében létrehozott rendszerek és szolgáltatások bármelyikét érő fenyegetésre, egyértelművé kell tenni a Tanácsnak, a főképvisele, az Ügynökségnek, a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúrának és a tagállamoknak a létrehozandó operatív felelősségi láncolatban betöltött szerepét.
- (10) Az (EU) 2021/696 rendelet 28. cikke kimondja, hogy a program – ideértve a biztonság területét is – végrehajtásának általános felelőse a Bizottság. E határozatban meg kell határozni a Tanácsnak és a főképvisele az ürrel kapcsolatos rendszerek és szolgáltatások kiépítéséből, üzemeltetéséből és használatából eredő fenyegetések elhárításával kapcsolatos, vagy az e rendszerek vagy szolgáltatások ellen irányuló fenyegetések esetén fennálló hatáskörét.
- (11) E tekintetben a fenyegetésekre vonatkozó alapvető referenciainformációk egyrészt a rendszerspecifikus biztonsági követelményeket megállapító dokumentumokban található, amelyek a program egyes komponensei tekintetében kezelendő fő általános fenyegetéseket tartalmazzák, másrészt a vonatkozó rendszerbiztonsági tervekben, amelyek a biztonsági akkreditációs eljárással létrehozott biztonsági kockázati nyilvántartást foglalják magukban minden egyes komponens tekintetében. Ezen alapvető referenciainformációk referenciaként fognak szolgálni azon fenyegetések meghatározásához, amelyeket kifejezetten e határozat keretében kell kezelni, valamint az e határozat végrehajtásához szükséges operatív eljárások kiegészítéséhez.
- (12) Sürgős esetekben előfordulhat, hogy a fenyegetéssel kapcsolatos információk beérkezése után akár néhány órán belül döntést kell hozni. Ha a körülmények nem teszik lehetővé, hogy a Tanács döntést hozzon a fenyegetés elhárítása vagy az Unió, illetve egy vagy több tagállamának alapvető érdekeit súlyosan sértő kár mérséklése érdekében vagy abban az esetben, ha az ürrel kapcsolatos rendszereket vagy szolgáltatásokat fenyegetés éri, a főképvisele felhatalmazást kell kapnia a szükséges ideiglenes utasítások kiadására. Ilyen körülmények fennállása esetén a Tanácsot haladéktalanul tájékoztatni kell, és annak a lehető leghamarabb felül kell vizsgálnia az ideiglenes utasításokat.
- (13) Az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikke (5) bekezdésének b) pontjával összhangban az Ügynökségnek – felelősségi körén belül – gondoskodnia kell a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpontnak (GSMC) az ugyanezen cikk (1) bekezdésében említett követelmények és az e határozat keretében kidolgozott utasítások szerinti üzemeltetéséről. Az (EU) 2021/696 rendelet 79. cikke (1) bekezdésének j) pontjával összhangban az Ügynökség ügyvezető igazgatójának biztosítania kell, hogy az Ügynökség a GSMC üzemeltetőjeként követni tudja az e határozat alapján adott utasításokat.
- (14) A vonatkozó, a biztonság nyomon követésére kijelölt releváns struktúráknak az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében említett biztonsági követelményekkel és az e határozat keretében kidolgozott utasításokkal összhangban kell működniük.

- (15) Ezen túlmenően az 1104/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³⁾ megállapítja azokat a szabályokat, amelyek alapján a tagállamok, a Tanács, a Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat, az uniós ügynökségek, harmadik államok és nemzetközi szervezetek igénybe vehetik a Galileo program keretében létrehozott globális navigációs műholdrendszer által nyújtott kormányzati ellenőrzésű szolgáltatást. Különösen, az 1104/2011/EU határozat 6. cikke előírja, hogy a GSMC szolgál a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatások illetékes hatóságai, a Tanács és a főképviselő, valamint az irányítóközpontok közötti műveleti kapcsolódási pontként,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) Ez a határozat meghatározza azokat a hatásköröket, amelyeket a Tanácsnak és a főképviselőnek gyakorolnia kell:
- a) annak érdekében, hogy elhárítson az Unió, illetve egy vagy több tagállam biztonságát érő olyan fenyegetést vagy mérsékeljen az Unió, illetve egy vagy több tagállam alapvető érdekeit súlyosan sértő olyan kárt, amely az uniós űrprogram (a továbbiakban: a program) komponensei keretében létrehozott rendszerek és nyújtott szolgáltatások kiépítéséből, üzemeltetéséből vagy használatából ered; vagy
- b) abban az esetben, ha e rendszerek bármelyikének üzemeltetését vagy az említett szolgáltatások nyújtását fenyegetés éri.
- (2) E határozat végrehajtása során kellően figyelembe kell venni a program komponensei közötti különbségeket, különösen a program szempontjából releváns érzékelők, rendszerek, illetve egyéb kapacitások feletti tagállami fennhatóság és ellenőrzés tekintetében.

2. cikk

- (1) Ilyen fenyegetés esetén – esettől függően – a tagállamok, a Bizottság, az Európai Unió Űrprogramügynöksége (a továbbiakban: az Ügynökség) vagy a biztonság nyomon követésére az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikke (4) bekezdésével összhangban kijelölt bármely struktúra (a továbbiakban: a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúra) haladéktalanul tájékoztatják a főképviselőt minden rendelkezésükre álló, általuk relevánsnak tartott információról.
- (2) A főképviselő haladéktalanul tájékoztatja a Tanácsot a fenyegetésről és annak az Unió vagy egy vagy több tagállam biztonságára, valamint az érintett rendszerek üzemeltetésére vagy az érintett szolgáltatások nyújtására potenciálisan gyakorolt hatásáról.

3. cikk

- (1) A főképviselő javaslata alapján a Tanács egyhangúlag eljárva dönt az Ügynökségnek vagy adott esetben bármely, a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúrának adandó szükséges utasításokról.
- (2) Az Ügynökség vagy a vonatkozó, a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúra és a Bizottság tanácsot ad a főképviselő számára arra vonatkozóan, hogy várhatóan milyen szélesebb körű hatást fognak gyakorolni a program komponensei keretében létrehozott rendszerekre és nyújtott szolgáltatásokra azok az utasítások, amelyeket a főképviselő javasolni szándékozik a Tanácsnak az (1) bekezdés alapján.
- (3) A főképviselő (1) bekezdésben említett javaslatának tartalmaznia kell a javasolt utasítások hatásvizsgálatát.
- (4) Adott esetben a Politikai és Biztonsági Bizottság (PBB) véleményt ad a Tanács részére a javasolt utasításokról.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1104/2011/EU határozata (2011. október 25.) a Galileo program keretében megvalósuló globális navigációs műholdrendszer nyújtotta kormányzati ellenőrzésű szolgáltatáshoz való hozzáférés szabályairól (HL L 287., 2011.11.4., 1. o.).

4. cikk

- (1) Amennyiben a helyzet sürgőssége azonnali intézkedést tesz szükségessé még azt megelőzően, hogy a Tanács a 3. cikk (1) bekezdése alapján határozatot hozott volna, a főképviselő felhatalmazással rendelkezik arra, hogy az Ügynökségnek vagy a vonatkozó, biztonság nyomon követésére kijelölt struktúrának kiadja a szükséges ideiglenes utasításokat. A főképviselő utasíthatja az Európai Külügyi Szolgálat főtitkárát arra, hogy a nevében ilyen utasításokat adjon ki az Ügynökségnek vagy a vonatkozó, a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúrának.
- (2) A főképviselő haladéktalanul tájékoztatja a Tanácsot és a Bizottságot az (1) bekezdés alapján adott utasításokról.
- (3) A Tanács a lehető legrövidebb időn belül megerősíti, módosítja vagy visszavonja a főképviselő ideiglenes utasításait.
- (4) A főképviselő folyamatosan felülvizsgálja az ideiglenes utasításokat, és szükség szerint módosítja, illetve – ha már nem szükséges azonnali intézkedés – visszavonja azokat. Az ideiglenes utasítások a kiadásuktól számított négy héttel vagy a Tanácsnak a (3) bekezdés szerinti határozata időpontjában érvényüket veszítik.

5. cikk

- (1) Az azt követő egy éven belül, hogy az (EU) 2021/696 rendelet 107. cikke (1) bekezdésének e) pontja alapján létrehozott bizottság biztonsági formációja a Bizottság által az (EU) 2021/696 rendelet 107. cikkének (3) bekezdésében említett eljárás keretében az említett rendelet 34. cikkének (1) bekezdése alapján végrehajtott kockázat- és fenyegetettség-elemzés alapján meghatározta, hogy a program egy adott komponense alapján létrehozott rendszer vagy nyújtott szolgáltatás, vagy mindkettő biztonsági szempontból érzékeny-e, a főképviselő elkészíti és jóváhagyásra benyújtja a PBB-nek az e határozatban az érintett rendszer vagy szolgáltatás vagy mindkettő tekintetében megállapított rendelkezések gyakorlati végrehajtására vonatkozó szükséges operatív eljárásokat. E célból a tagállamok, a Bizottság, az Ügynökség és adott esetben a vonatkozó, a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúra szakértői támogatást nyújtanak a főképviselőnek.
- (2) Az (1) bekezdésben említett operatív eljárások magukban foglalhatnak előre meghatározott, adott esetben az Ügynökség vagy bármely vonatkozó, a biztonság nyomon követésére kijelölt struktúra által végrehajtandó utasításokat is.
- (3) A főképviselő az operatív eljárásokat legalább két évente, különösen az e határozat végrehajtásával kapcsolatos éves gyakorlatot követően a tanulságok levonását célzó folyamat eredményeként, vagy a tagállamok kérésére felülvizsgálja, és jóváhagyás céljából benyújtja a PBB-nek.
- (4) A főképviselő évente legalább egyszer tájékoztatja a PBB-t az e határozat gyakorlati végrehajtása érdekében végzett, folyamatban lévő tevékenységekről.

6. cikk

- (1) Az Unió vagy az Unió és tagállamai által kötött nemzetközi – többek között a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatáshoz az 1104/2011/EU határozat 3. cikkének (5) bekezdése szerint hozzáférést biztosító – megállapodásokkal összhangban a főképviselő e határozat végrehajtása céljából jogosult együttműködésre irányuló igazgatási megállapodásokat kötni harmadik államokkal. Az igazgatási megállapodásokat a Tanács egyhangú döntéssel hagyja jóvá.
- (2) Amennyiben az igazgatási megállapodások szükségessé teszik az uniós minősített adatokhoz való hozzáférést, a minősített adatok átadását vagy cseréjét az alkalmazandó biztonsági szabályoknak megfelelően kell jóváhagyni.

7. cikk

A Tanács e határozat hatálybalépésének időpontjától számított legkésőbb három éven belül vagy valamely tagállam kérésére felülvizsgálja és – amennyiben szükséges – módosítja az e határozatban előírt szabályokat és eljárásokat.

8. cikk

A tagállamok meghozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a hatáskörükbe tartozó területen biztosítsák e határozat végrehajtását, többek között az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikke (6) bekezdésének a) pontjával összhangban. A tagállamok e célból egy vagy több kapcsolattartó pontot jelölnek ki, amelynek, illetve amelyek feladata az adott fenyegetés operatív kezelésének segítése. E kapcsolattartó pontok természetes vagy jogi személyek is lehetnek.

9. cikk

A 2014/496/KKBP határozat hatályát veszti.

A 2014/496/KKBP határozat értelmében a Galileo-rendszer tekintetében kidolgozott operatív eljárások e határozat alapján való naprakésszé tételükig alkalmazandók maradnak.

10. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2021. április 30-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

A. P. ZACARIAS
